

Raport arheologic: Voluntari/comuna: com. Voluntari/județul: Ilfov/ punct: Pipera, str. Emil Racoviță nr. 8 (2008)

Alexandru Morintz (Institutul de Arheologie "Vasile Pârvan", București)

Mircea Negru (Universitatea "Spiru Haret", București)

Bogdan Popa (Universitatea "Spiru Haret", București)

Cristian Schuster (Institutul de Arheologie "Vasile Pârvan", București)

Die Rettungsgrabungen führten zur Entdeckung eines Oberflächenbaues (II.-III Jh.n.Chr.) und je zwei Abfallgruben für das II.-III bzw. III.-IV. Jh.n.Chr.

Categorii: Domestic;

Tipuri: așezare rurală;

Epoci/Perioade: Epoca bronzului timpuriu; Epoca romană; Epoca migrațiilor; Neolitic, eneolitic, tranziție la bronz; Epoca bronzului; Epoca romană timpurie (sec. I - III); Epoca migrațiilor (sec. VII - XI);

Pagina web: <http://cronica.cimec.ro/detalii.asp?k=4200>

Localizare pe hartă: <https://map.cimec.ro/Mapserver/?layer=cronica&cod=4200>

Cercetarea preventivă s-a efectuat în vederea eliberării de sarcină arheologică a terenului pentru întocmirea PUZ. Terenul este situat pe malul stâng al bălții Pipera, într-o zonă componentă a unui sit arheologic, aproape de podul care unește cele două maluri.

De-a lungul anilor, mai cu seamă în a doua jumătate a secolului trecut, în arealul „lacului” Pipera au fost efectuate cercetări de suprafață care au permis identificarea unor situri arheologice. Tot atunci, printr-un sondaj întreprins de Dinu V. Rosetti pe malul estic al văii Saulea și la V de str. Gherghitei, pe malul estic al brațului sudic al bălții Pipera, a fost cercetată o așezare aparținând culturii Tei1. După anul 2000, când dinamica edilitară a cunoscut o curbă ascendentă, s-a trecut la unele săpături de salvare. Astfel, ca să menționăm ultimele cercetări, în anul 2003, pe malul bălții Pipera, în zona str. Vârtejului, s-au făcut investigații arheologice de către Gheorghe Mănucu-Adameșteanu de la MMB2. Prin cele două secțiuni practicate s-au identificat materiale atribuite epocii bronzului. Probabil ceramica recoltată cu acel prilej aparține epocii bronzului timpuriu, culturii Glina3.

Au fost practicate un număr de patru secțiuni cu suprafața totală de 598 mp (S1 = 103 x 2 m; S2A = 42 x 2 m; S2B = 53 x 2 m; S3 = 50 x 2 m; S4 = 50 x 2 m). În partea spre lac stratul vegetal și cele de cultură au fost rase. În rest, sub stratul cenușiu vegetal gros de 0,20-0,25 m, era un strat gros de 0,10-0,15 m, de culoare cenușiu-negricioasă cu fragmente de chirpici. De la adâncimea de 0,35 la 0,45 m este un strat de culoare castaniu-cenușie, ce cuprinde foarte rare fragmente ceramice din epoca bronzului (cultura Glina).

În cele patru secțiuni practicate au fost descoperite patru gropi și un bordei sau, mai degrabă, o anexă gospodărească.

Anexa nr. 1 (notat B1). Poziția: S2, c. 22, m. 40,26-43,50;

Complexul a fost surprins în S1 și S2. Lungimea pe profilul nordic al S1 era de 3,24 m, iar lățimea în S1 și S2 era de 3,16 m. Adâncimea podelei era între 0,72 și 0,78 m.

Inventar: au fost descoperite fragmente ceramice din vase modelate cu mâna, o fusaiolă la roată, din pastă fină cenușie.

Datare: sec. II – începutul sec. III p.Chr.

Gr. 1. Poziția: S1 9, m. 16,60-18,10;

Descriere: Forma cilindrică. Diametrul maxim era de 1,50 m, diametrul minim de surprins în secțiune de 0,54 m, iar adâncimea de 0,71 m. Groapa intra în profilul nordic al S1.

Inventar: au fost descoperite foarte puține fragmente ceramice din vase modelate cu mâna, respectiv la roată din pastă fină cenușie, respectiv cenușie de aspect zgrunțuros.

Datare: Pe baza ceramicii cenușii zgrunțuroase, complexul a fost datat în sec. III-IV p.Chr.

Groapa nr. 2. Poziția: S2B, 25-26, m. 50,70-52,30;

Descriere: Forma cilindrică. Diametrul maxim era de 1,60 m, diametrul minim de surprins în secțiune de 0,82 m, iar adâncimea de 0,84 m. Groapa intra în profilul nordic al S2.

Inventar: au fost descoperite foarte puține fragmente ceramice din vase modelate cu mâna, la roată din pastă fină cenușie și un fragment de la un cuțit din fier.

Datare: sec. II – începutul sec. III p.Chr.

Gr.3. Poziția: S2B 3, m. 4,80-5,87;

Descriere: Forma cilindrică. Diametrul maxim era de 1,07 m, diametrul minim de surprins în secțiune de 0,80 m, iar adâncimea de 0,88 m.

Inventar: au fost descoperite foarte puține fragmente ceramice din vase modelate cu mâna, respectiv la roată din pastă fină cenușie și chirpici.

Datare: sec. II – începutul sec. III p.Chr.

Gr.4. Poziția: S4, 8, m. 7,80-8,65

Descriere: Forma cilindrică. Diametrul maxim era de 0,85 m, diametrul minim de 0,80 m, iar adâncimea de 0,81 m.

Groapa a fost surprinsă în mijlocul S4.

Inventar: au fost descoperite fragmente ceramice din vase modelate cu mâna la roată din pastă fină cenușie, respectiv cenușie de aspect zgrunțuros, chirpici și puține oase de animale.

Datare: Pe baza ceramicii cenușii zgrunțuroase, complexul a fost datat în sec. III-IV p.Chr.

Epoca bronzului

Fragmente de tip Glina din Bronzul Timpuriu au fost descoperite în strat și în poziție secundară în G4. Numărul lor

este mic; dintre acestea cele mai multe au fost lucrate din pastă grosieră, cu impurități de mari dimensiuni (nisip cu bobul mare și pietricele), iar unul, un fund de ceșcuță, din pastă fină, fără impurități majore. Din prima categorie de ceramică menționăm un fund de la un vas de dimensiuni medii și un fragment de buză cu o apucătoare în formă de mosor prinsă de ea. Ca decor amintim găurile-buton, realizate prin presare dinspre interior spre exterior. Acest tip de ornament se găsește sub forma unui șir la un cm sub buză.

Atât categoriile de pastă, cât și formele (ceșcuța) și decorul sunt specifice ceramicii tuturor siturilor culturii Glina de pe teritoriul municipiului București și a împrejurimilor sale (Glina, Militari-Câmpul Boja, Ciurel, Pantelimon etc.)⁴. Sec. II - începutul sec. III p.Chr. Complexele arheologice (B1, G2 și G3) au fost datate pe baza analogiilor (mai ales din G3) cu vase ceramice similare din cadrul fazei I a culturii Militari-Chilia (descoperirile de la Scornicești, așezarea nr. 1 și Mătăsaru faza III-1)⁵.

Sec. III - IV p.Chr.

Complexele arheologice datate în sec. III-IV au fost datate pe baza analogiilor cu vase din faza târzie a culturii Militari-Chilia, în primul rând a prezenței ceramicii modelate la roată din pastă zgrunțuroasă de culoare cenușie.

-
1. S. Morintz, D.V. Rosetti, Din cele mai vechi timpuri și pînă la formarea Bucureștilor, în Bucureștii de odinioară în lumina săpăturilor arheologice, București, 1959, p. 27; V. Leahu, Cultura Tei, București, 1966, p. 20; idem, Cultura Tei. Grupul cultural Fundenii Doamnei. Probleme ale epocii bronzului în Muntenia, Bibliotheca Thracologica 38, 2003, p. 27; C. Schuster, Die Tei-Kultur, în C. Schuster, G. Crăciunescu, C. Fântâneau, Zur Bronzezeit in Südromänien. Drei Kulturen: Glina, Tei und Verbicioara, Bd. I, Târgoviște, 2005, p. 89.
 2. Gh. Mănușu-Adameșteanu, Cronica cercetărilor arheologice în București (1999-2004), Cercetări Arheologice în București 6, p. 303.
 3. C. Schuster, C. Fântâneau, Die Glina Kultur, în C. Schuster, G. Crăciunescu, C. Fântâneau, Zur Bronzezeit in Südromänien. Drei Kulturen: Glina, Tei und Verbicioara, Bd. I, Târgoviște, 2005, p. 34.
 4. C. Schuster, Perioada timpurie a epocii bronzului în bazinele Argeșului și Ialomiței Superioare, Bibliotheca Thracologica 20, București, 1997; M. Negru, C. Schuster, D. Moise, Militari-Câmpul Boja. Un sit arheologic pe teritoriul Bucureștilor, București, 2000; C. Schuster, M. Negru, Militari-Câmpul Boja. An archaeological site on the territory of Bucharest II. Pre- and Proto-Historic Settlements, Târgoviște, 2006; C. Schuster, C. Fântâneau, op. cit.
 5. Gh. Bichir, Cercetările arheologice de la Mătăsaru, Valahica 1, 1969, p. 15-21; idem, Geto-dacii din Muntenia în epoca romană, București, 1984; idem, Cercetări arheologice la Scornicești, Thraco-Dacica 7/1-2, p. 112-16; Gh. Bichir, E. Popescu, Săpăturile arheologice de la Mătăsaru, MCA 9, p. 271-276; M. Negru, Militari-Câmpul Boja. Series III. Settlements of 2nd – 4th Centuries A.D., Târgoviște, 2008, cu bibliografia.